

Arvensis

GRANSKAD KUNSKAP FRÅN HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPENS HIR-RÅDGIVARE

6.2014
NOVEMBER

RÖRLIG ARRENDE- AVGIFT

Slipad
odlingsintensitet

Dikning
med rätt
att korsa
kablur

Kreativ mot
skräppan

Fältröjaren
gör trösken
effektiv

Skribenter i detta nummer: Linda Karlsson, Björn Roland, Hanna Johansson, Patrick Petersson, Martin Lindeqvist, Ann-Charlotte Wallenhammar, Per-Anders Algerbo, Emma Hjelm, Fredrik Hallefält, Linda af Geijerstam, Anders Pålsson, Olof Pålsson, Anna Rappe, Zivco Rasic, Gunnel Hansson, Nils Yngveson, Camilla Persson, Kerstin Andersson, Stefan Gustavsson, Jan-Ola Andersson

TEXT: HANNA JOHANSSON, HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET VÄST

KÄLLA: ELISABET NADEAU, SLU SKARA I SAMARBETE MED AGROVÄST MJÖLKPROGRAM, ADDCON EUROPE GMBH, LANTMÄNNEN, AIC, HOLLAND, VL-STIFTELSEN

Ensileringsmedel sparar kraftfoder

Den normala ensileringsprocessen hos en vallgröda leder till att proteinkvaliteten försämras. Men ensileringsmedel ser ut att hämma processen och förbättra kons proteinupptag.

Både under förtorkning och ensilering förändras proteinkvaliteten i vallens grönmassa. Förtorkning i gynnsam väderlek förbättrar proteinkvaliteten. Under ensileringen blir andelen värdefullt protein däremot mindre. Försämringen beror på att proteinet bryts ner till enkla kväveföreningar under ensileringsprocessen. Även i en lyckad ensilering bildas en stor mängd så kallad icke-protein-kväve i ensilaget som kon bara kan tillgodogöra sig i liten grad.

Ökade proteinkvaliteten

I försök på SLU Skara tittade man närmre på proteinkvaliteten hos förtorkad grönmassa och ensilage av samma grönmassa. När grönmassan var förtorkad innehöll den cirka 15-20 procent icke-protein-kväve medan nivån ökade till 60 procent efter ensileringen. Vid användning av antingen ett saltbaserat ensileringsmedel (Kofasil Ultra K) eller ett bakteriepreparat (Kofasil Life) blev mängden icke-protein-kväve cirka 10 procent lägre och mängden

NDF-lösligt protein (sant protein) 13 procent högre än i ensilage utan tillsatsmedel. Det betyder 11 procent mer vomstabil protein som till största delen kan tas upp i tunntarmen. Denna förbättring i proteinkvaliteten skedde trots att ensilaget även utan tillsatsmedel var av god hygienisk kvalitet.

Motsvarar halvt kilo kraftfoder

När vi gör en foderstatsberäkning med detta ensilage innebär den bättre proteinkvaliteten mindre kraftfoderbehov. Med utgångsläget att kon får 12 kilo ts ensilage och 9 kilo ts kraftfoder innebär ensilaget med tillsatt ensileringsmedel att kon får 0,2 procent mer vomstabil protein av ts än om man använder ensilage utan tillsatsmedel. Ökningen i vomstabil protein motsvaras av så mycket som 0,5 kilo ts kraftfoder per ko och dag!

Bättre kohälsa

I ett fullskaligt utfodringsförsök kunde effekten av ett ensilage med ensileringsmedel också visa sig i bättre juverhälsa. Trots att kvaliteten på alla testade ensilage var god kunde man visa att kor som fick vallensilage med tillsatsmedel, hade 40 procent lägre cellhalt i mjölken och bättre utnyttjande av foderprotein. ■

SLUTSATS

- Tillsatsmedel förbättrade proteinets kvalitet även då den hygieniska kvaliteten i ensilaget var god.
- Förbättrad proteinkvalitet i ensilaget minskar behovet av kraftfoder i foderstaten.
- Mjölkkornas proteinutnyttjande och juverhälsa förbättrades när ensileringsmedel användes.

FAKTARUTA

Råproteinet som analyseras i grönmassa och ensilage består av "sant protein" och "icke-protein-kväve".

Det sanna proteinet har olika former som bryts ner i vommen och bildar mikroprotein då energi finns tillgängligt, respektive i tunntarmen i varierande grad. Icke-protein-kväve kan till en del omvandlas till användbart protein av mikroorganismerna i vommen om dessa samtidigt får snabb energi. Mycket icke-protein-kväve innebär ändå att en stor andel av råproteinet går förlorat genom urinen.

Arvensis ges ut av de oberoende organisationerna HIR Malmöhus, Hushållningssällskapen Skaraborg, Östergötland, Kalmar-Kronoberg-Blekinge, Kristianstad och Växa Sverige.

Arvensis förmedlar granskad och komprimerad kunskap även med internationell utblick. Målgruppen är professionella lantbrukare inom växtodlingsområdet. Våra skribenter är i huvudsak HIR-rådgivare som befinner sig mitt i lantbrukarnas vardag och verklighet.

Redaktion

Borgeby Slottsväg 11,
237 91 Bjärred
Tel 046-71 36 00
arvensis@hushallningssallskapet.se
www.arvensis.se
e-postadress till redaktion och
annons är förnamn.efternamn@
hushallningssallskapet.se

Gunnel Hansson Redaktör
Tel 046-71 36 13

Linda af Geijersstam
Tel 0706-15 67 70

Björn Roland Tel 0511-248 35

Emma Hjelm Tel 046-71 36 69

Henrik Nätterlund Tel 046-71 36 27

Artiklarna skrivs i samarbete mellan författaren och redaktionen. Har du synpunkter eller förslag på artiklar hör av dig till redaktionen.

Ansvarig utgivare

Erik Stjernedahl
Tel 046-71 36 10

Annonser

Thomas Linné
Tel 0708-81 66 11

Prenumerera på Arvensis

7 nummer per år för
795 kr/år + moms
Anmäl dig på www.arvensis.se
eller 046-71 36 00

Grafisk form

abSe media AB, Västerås

Tryck

Kepa Tryck AB, Kävlinge

Omslagsfoto

Henrik Nätterlund

Utgivningsplan 2014

	Material- dag	Utgivnings- dag
Nr 6	15 okt	3 nov
Nr 7	26 nov	15 dec

Vi vänder och vrider på siffrorna

Arvensis skrivs i huvudsak av HIR-rådgivare som är sin vana trogen att alltid vrida och vända på siffror för att komma fram till den optimala lösningen till kunden. Det märker du snabbt även i detta nummer. Vi har bland annat räknat på ökad stubbhöjd vid skörd, jämfört ekologiska gödselmedel och insatsnivån i höstveteodlingen. Vill du ha fast mark under fötterna rekommenderar Patrick Petersson kontinuerlig prissäkring. Det ger dig ett stabilt pris utan riktiga bottenapp men kostar samtidigt en del. Är du bekväm med lite mer gungfly under fötterna och gärna tar risker för att tjäna pengar kanske du tilltalas av Stefan Gustavssons artikel om rörlig arrendeavgift. Linda af Geijersstam ger dig verktyg att räkna vidare på de egna förutsättningarna i grovfoderodlingen. Trevlig läsning.

Gunnel Hansson,
Agronom, redaktör Arvensis

Ur innehållet:

4 Prissäkring gav lägre risk

Kostade i lägre medelpris

6 Samspelande odlingseffekter

Lagom intensivt vete lönsamt

10 Rörlig arrendeavgift

Följer lönsamheten i odlingen

12 Kreativa medel mot skräppa

Bemästra ogräset brett

18 Ekogödsel med prisskillnad

Rötrest från biogas breddar utbud

20 Fältröjaren tar höga stubben

Ökar tröskkapaciteten

24 Täckdikning som korsar

Ta hänsyn till kablar i planen

29 Ensileringsmedel lönade sig

Mindre kraftfoder med bättre protein

30 Köp inte ogräset med gräset

Renkavlefrön kan finnas i gräsutsädet

32 Grovfoder med kostnad i fokus

Räkna är lönsamt

Vad kostar ett kilo mjölk?

Utsäde med ovälkommen bonus

Höngödsel prisvärd ekogödsel